Bewoners Motie: Versterk de ontwikkeling van Energiegemeenschappen in hun groei naar lokaal coöperatief eigendom

Constaterende dat

- de nieuwe Energiewet energiegemeenschappen een eigen juridische positie geeft en daarmee nieuwe mogelijkheden biedt voor samenwerking tussen gemeente en energiegemeenschappen;
- in de gemeente diverse grootschalige duurzame energieprojecten in ontwikkeling zijn of op korte termijn onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen, waaronder wind,- en zonprojecten;
- de door de Gemeente aan de markt gevraagde inspanningsverplichting bij de ontwikkeling van grootschalige energieprojecten zelden tot nooit leidt tot 50% lokaal eigendom en nog nooit tot invulling van zeggenschap, eigenaarschap van de geproduceerde energie en structurele inkomsten voor lokale energiecoöperaties.

Overwegende dat

- energiegemeenschappen alleen financieel zelfstandig en minder afhankelijk van subsidies kunnen worden wanneer zij beschikken over substantiële en structurele inkomsten uit lokaal eigendom van energieproductie en opslag;
- de gemeente vanuit haar rollen als bevoegd gezag, opdrachtgever en beleidsmaker instrumenten heeft om energiegemeenschappen te faciliteren, versterken en in positie te brengen ten opzichte van commerciële marktpartijen;

Draagt het college op om

1. Samen met de gemeenschappen voor einde Q1 2027 een integrale visie op te stellen over de rol, betekenis en ontwikkeling van energiegemeenschappen binnen de gemeente, inclusief de nieuwe samenwerkingsmogelijkheden volgend uit de Energiewet en een route naar financiële ruimte om te groeien naar zelfstandige en professioneel georganiseerde energiegemeenschappen binnen 5 tot 10 jaar;
2. maximaal al haar mogelijkheden als opdrachtgever, aanbesteder, publieke investeerder, subsidieverstrekker en bevoegd gezag te benutten om tenminste 50% lokaal coöperatief eigendom bij alle energieprojecten af te dwingen en te faciliteren en invulling daarvan niet als inspanningsverplichting aan de markt over te laten;
3. de raad jaarlijks te informeren over de voortgang, de gerealiseerde percentages lokaal eigendom en de ontwikkeling van de financiële positie en professionalisering van de lokale energiegemeenschappen;

Bewoners Motie: Stimuleringsregeling voor Energiegemeenschappen vanaf 2027

Constaterende dat

- de energietransitie alleen succesvol kan zijn wanneer alle Rotterdammers actief kunnen deelnemen, meeprofiteren en mede-eigenaar kunnen worden van lokale energievoorzieningen;
- energiegemeenschappen een belangrijke bijdrage leveren aan draagvlak, sociale cohesie, energiebesparing, lokale opwek, energiedelen, opslag, isolatie, buurtwarmte, vergroening en duurzame mobiliteit;
- Rotterdamse energiegemeenschappen de komende jaren nog tegen financiële en organisatorische drempels aanlopen om op te starten en verder door te groeien;

Overwegende dat

- de nieuwe Energiewet energiegemeenschappen een sterkere positie geeft binnen het energiesysteem en daarmee nieuwe kansen creëert voor lokaal eigendom, energiedelen en gebiedsgerichte collectieve energievoorzieningen;
- sterke energiegemeenschappen lokaal bijdragen aan het bestrijden van energiearmoede in de buurt en het versterken van de zeggenschap van inwoners over hun energievoorziening;
- investeringen in gemeenschapsvorming en organisatiekracht een noodzakelijke voorwaarde zijn voor het realiseren van duurzame energieprojecten en geïntegreerde wijkoplossingen;

Draagt het college op om

1. uiterlijk per **januari 2027** een laagdrempelige en eenvoudig aan te vragen subsidieregeling voor energiegemeenschappen in te voeren;
2. deze regeling nadrukkelijk open te stellen voor zowel beginnende bewonersinitiatieven als bestaande energiecoöperaties die willen doorgroeien, professionaliseren of opschalen;
3. binnen deze regeling ruimte te bieden voor plannen gericht op:
    - gemeenschapsopbouw en bewonersparticipatie;
    - oprichting en ontwikkeling van energiecoöperaties en energiegemeenschappen;
    - lokale duurzame energieopwek;
    - energiedelen;
    - energieopslag;
    - isolatie en energiebesparing;
    - collectieve warmteoplossingen;
    - vergroening en verkoeling van de buurt;
    - geïntegreerde systemen met e-mobiliteit;
    - en integrale wijk,- of buurt gerichte energie-oplossingen;

Bewoners Motie: Programma Collectieve Zonnedaken voor Lokaal Eigendom

Constaterende dat

- Rotterdam over een groot potentieel aan geschikte daken beschikt van gemeentelijk vastgoed en vastgoed van woningcorporaties voor de opwek van zonne-energie;
- de ontwikkeling van collectieve zonnedaken voor energiegemeenschappen de laatste jaren minimaal tot niet van de grond komt;
- veel Rotterdamse daken technisch, juridisch en financieel complex zijn, waardoor afzonderlijke businesscases vaak moeilijk sluitend te maken zijn;
- energiegemeenschappen voor succesvolle projectontwikkeling behoefte hebben aan een continue en voorspelbare stroom van projecten in plaats van losse incidentele kansen;

Overwegende dat

- het bundelen van meerdere dakprojecten essentieel is om risico's te spreiden en ervoor te zorgen dat financieel sterke projecten kunnen bijdragen aan de realisatie van minder rendabele maar maatschappelijk waardevolle projecten;
- assetmanagers en vastgoedeigenaren vaak terughoudend zijn in samenwerking met externe partijen, waardoor kansen voor lokaal eigendom onnodig blijven liggen;
- een structureel proces, gekoppeld aan meerjarenonderhoudsplannen en dakrenovaties, kan zorgen voor voorspelbaarheid, efficiëntie en continuïteit in de ontwikkeling van collectieve zonnedaken;

Draagt het college op om

1. een gemeentelijk proces in te richten waarbij daken van gemeentelijk vastgoed, systematisch worden beoordeeld op geschiktheid voor collectieve zonne-energieprojecten met lokaal eigendom en in de prestatie-afspraken met woningcorporaties ditzelfde te vragen;
2. jaarlijks een meerjarige projectenlijst op te stellen en te publiceren van daken die naar verwachting beschikbaar komen, zodat energiegemeenschappen zich kunnen voorbereiden en met perspectief kunnen ontwikkelen;
3. daarbij gericht te onderzoeken hoe meerdere projecten gezamenlijk als programma kunnen worden aangeboden, zodat rendabele locaties kunnen bijdragen aan de realisatie van complexere locaties;
4. actief belemmeringen bij assetmanagement, vastgoedbeheer in samenwerking met derde partijen zijnde energiegemeenschappen weg te nemen en hiervoor heldere standaardprocedures, overeenkomsten en aanspreekpunten in te richten;
5. de raad uiterlijk binnen één jaar te informeren over de inrichting van dit proces, het verwachte aanbod aan daken en de concrete bijdrage hiervan aan lokaal eigendom en energiegemeenschappen;

Bewoners Motie: Ruimte voor Warmtegemeenschappen in het Rotterdamse Warmteprogramma

Constaterende dat

- de gemeente Rotterdam in het aankomende Warmteprogramma keuzes maakt over de warmtevoorziening in Rotterdamse wijken voor de komende decennia;
- de nieuwe Wet collectieve warmte ruimte biedt aan warmtegemeenschappen, waarbij inwoners gezamenlijk eigenaar kunnen zijn van hun warmtevoorziening;
- warmtegemeenschappen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan lokaal eigendom, democratische zeggenschap, draagvlak, betaalbaarheid en maatschappelijke betrokkenheid;
- in Rotterdam al bewonersinitiatieven actief zijn die zich ontwikkelen richting een warmtegemeenschap, waaronder initiatieven in Bazelbuurt, Kralingseveer en Prinsenland-Zuid;

Overwegende dat

- de warmtetransitie alleen succesvol kan zijn wanneer bewoners niet uitsluitend afnemer zijn, maar ook medeontwerper, medebeslisser en waar mogelijk mede-eigenaar van hun toekomstige warmtevoorziening;
- wanneer een wijk of warmtekavel eenmaal aan een warmtebedrijf is toegewezen, de mogelijkheid voor bewoners om nog een eigen warmtegemeenschap op te richten in de praktijk grotendeels verdwijnt;
- het ontwikkelen van warmtegemeenschappen tijd vraagt en een gelijk speelveld alleen mogelijk is wanneer bewonersinitiatieven toegang krijgen tot kennis, middelen en professionele ondersteuning;

Draagt het college op om

1. in het Warmteprogramma vast te leggen dat bewoners en lokale initiatieven een redelijke ontwikkelperiode krijgen om een warmtegemeenschap op te richten en uit te werken voordat een warmtekavel definitief aan een commerciële of publieke warmtepartij wordt toegewezen;
2. een structureel ondersteuningsprogramma in te richten voor bestaande en nieuwe warmtegemeenschappen, gericht op juridische, organisatorische, financiële en technische ondersteuning, zodat zij kunnen doorgroeien tot professioneel opererende organisaties die voldoen aan de eisen van de Wet collectieve warmte;
3. binnen het Warmteprogramma als uitgangspunt op te nemen dat warmtegemeenschappen die aantoonbaar in staat zijn een warmtevoorziening te ontwikkelen en exploiteren, voorrang krijgen bij de toewijzing van warmtekavels of een gelijkwaardige positie verkrijgen in de selectieprocedure;
4. samen met bestaande Rotterdamse energiegemeenschap te onderzoeken welke aanvullende voorwaarden, middelen en instrumenten nodig zijn om warmtegemeenschappen daadwerkelijk kansrijk te maken;
5. de gemeenteraad vóór vaststelling van het definitieve Warmteprogramma te informeren over de wijze waarop bovenstaande uitgangspunten zijn uitgewerkt;